ӘНЕТ БАБАНЫҢ НАҚЫЛ СӨЗДЕРІ

ӘНЕТ БАБА ТҮРКІСТАН ӨҢІРІНДЕ ТӘУКЕ ХАН ТАҚТА КЕЗІНДЕ ХАННЫҢ УӘЗІРІ БОЛҒАН.

Үш жүздің сұлтандары мен билерінің біліктілігін, саяси білімін, мәдениетін арттыруға көмектесті.

Ел дауы, жер дауы, барымта, жесір дауын шешуге қатысқан.

«Билер кеңесін» құрып: ата би, төбе би, бала би, жеке би, қатар би деген атаулар енгізді.

Әнет баба – ата би

Төле би – Төбе би

Қазыбек би – төте би

Әйтеке би – бала би

ЖЕТІ ҚАЗЫНА

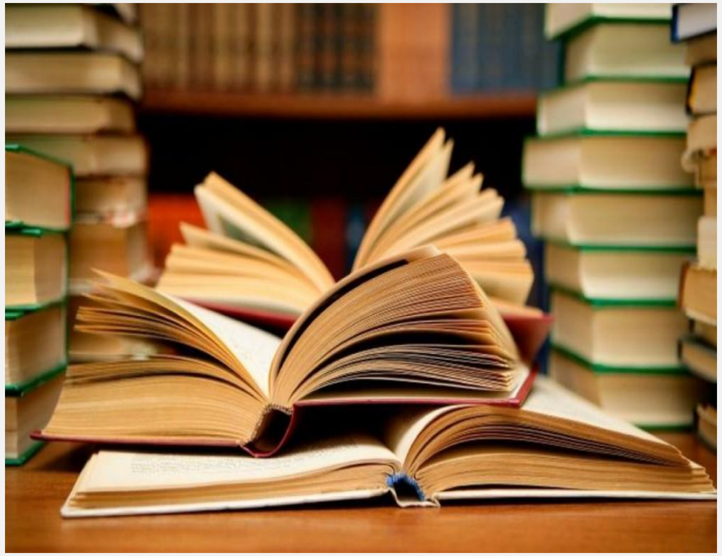

«ЖЕТІ ЖАРҒЫ», «ЖЕТІ АТА», «ЖЕТІ ҒАЛАМ», «ЖЕТІ ХАҚ» ДЕГЕН АТАУЛАР ӘНЕТ БАБА ЕСІМІМЕН ТЫҒЫЗ БАЙЛАНЫСТЫ.

Сөз жетім, ынтаменен тыңдалмаса,
Бөз жетім, киілместен тозған болса.
Жер жетім, иесі жоқ қалған болса,
Ел жетім, жақсы басшы арман болса,
Көл жетім қаз қонбаса құстары ұшып,
Ер жетім жеке қалса тізе құшып,
Болмаса замандасың тойға барма,
Басына жалғыздықтың торы түсіп.

Қазақ "жеті жоқ" деп Әнет бабаның тұсынан мына нәрселерді айтады:
Аспанда тіреуіш жоқ,
Тасбақада тамақ жоқ.
Жерде сүйеуіш жоқ,
Аққуда сүт жоқ
Таста тамыр жоқ,
Жылқыда өт жоқ.

1. Әнет бабаның Төле биге ел бірлігі жайлы айтқан өсиеті.
2. Әнет бабаның Әйтеке биге айтқан өсиеті.

Любимый

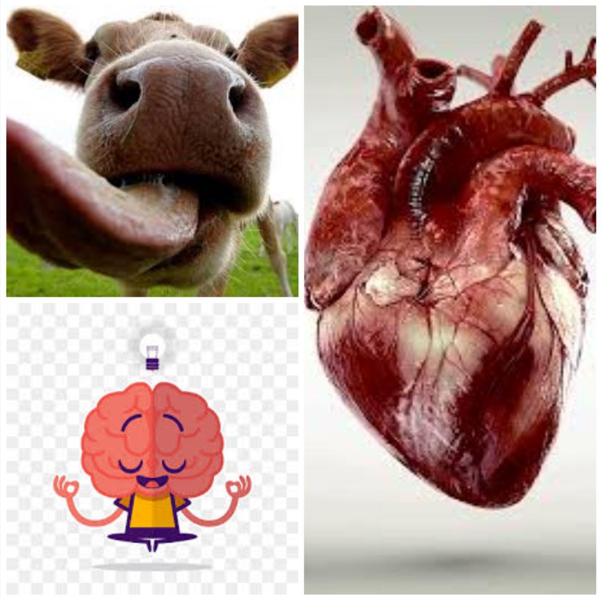

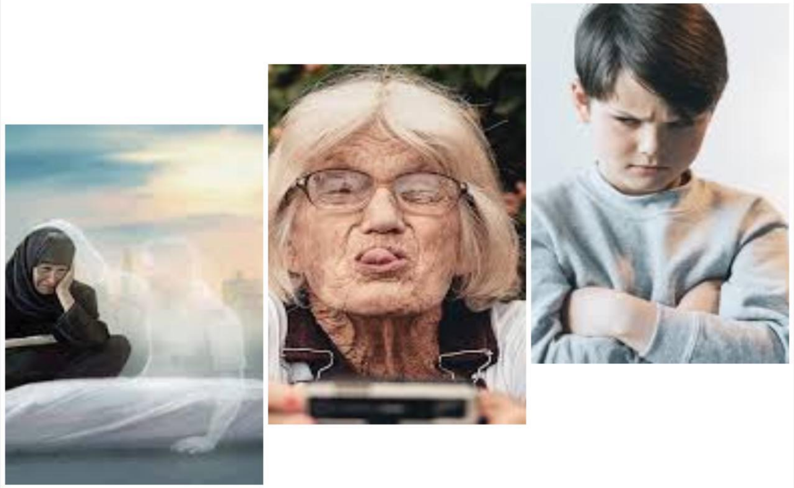

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

Аңыз-әңгімелерде келтірілген деректер бойынша Майқы би

A) Шешен, әскер басы, тарихи тұлға

B) Әскер басы, дана би, хан

C) Би, шешен, үш жүздің ханы

D) Ақылгөй дана, ел билеуші

E) Батыр, дана, хан

Майқы бидің кейінгі ұрпақтарына қалдырған өсиеті

A) Бірлік бар жерде тірлік бар

B) Ердің атын еңбек шығарар

C) Әдепті бала – арлы бала

D) Өнер алды – қызыл тіл

E) Ақыл азбайды, білім тозбайды

«Майқының таңбасының» кейінгі атауы немен байланысты?

A) Ел атымен

B) Тау атымен

C) Жер атымен

D) Өзен атымен

E) Ру атымен

«Хан ақылды болса, қарашасы ынтымақты, батыл болса, қара жерден су ағызып, кеме жүргізеді» деген Майқы бидің сөзіндегі қарашасы сөзін алмастыратын қатар

A) Отбасы мен ұрпағы

B) Ел-жұрты мен халқы

C) Жалшысы мен малшысы

D) Жұбайы мен жары

E) Баласы мен данасы

Майқы бидің өсиетіне сай даналық сөз

A) Ел – елінде,
Гүл – жерінде.
B) Сөздің көркі – мақал,
Жүздің көркі – сақал.
C) Суды шым тоқтатар,
Сөзді шын тоқтатар.
D) Шешеннің сөзі мерген, Шебердің көзі мерген.
E) Бірлік жоқ болса, ұйым жоқ,
Ұйым жоқ болса, күйің жоқ.

Шежіре деректер бойынша Майқы бидің түп атасы кім болған?

A) Ақарыстан

B) Арыстан

C) Шыңғыс хан

D) Төбе би

E) Төле би

40 руға таңба таратқанда Алшынға «Найза» таңбасын беруі нені білдіреді?

A) Халықты бір найзаның астына жинайтын қасиеттерін

B) Дауларда бірінші болып сөз бастайтынын

C) Жаудың қайдан келетінін жорамалдап білетінін

D) Жауға бірінші болып шабатындығын

E) Найзамен аңшылық жасап халқына азық табатынын

Қазақтардың шығу тегіне қатысты аңыз әңгімелерде Майқы би кімнің замандасы?

A) Ыбырайымның

B) Шыңғыс ханның

C) Ұзынсақалдың

D) Төле бидің

E) Ақарыстың

Әнет баба арсызға нелерді жатқызды?

a. Ұйқы, тамақ, күлкі
b. Ажал, конақ, несібе
c. Мінез, көрілік, ажал
d. Жан, мал, жар
e. Ақыл, жүрек, тіл

Әнет баба тәттіге нелерді жатқызды?

a. Ұйқы, тамақ, күлкі
b. Ажал, конақ, несібе
c. Мінез, көрілік, ажал
d. Жан, мал, жар
e. Ақыл, жүрек, тіл

Әнет бабаның айтуынша үш күштіні анықта?

a. Ұйқы, тамақ, күлкі
b. Ажал, конақ, несібе
c. Мінез, көрілік, ажал
d. Жан, мал, жар
e. Ақыл, жүрек, тіл

"Атың жаман болса сатып құтыларсың, қатының жаман болса кайтіп құтыласың" сөзінің авторы кім?

a. Әнет бабаның жолдасы
b. Төле би
c. Қазыбек би
d. Майқы би
e. Мөңке би

«Әйел жеті қазынаның бірі ғана емес, біріншісі болуға тиіс. Дүниедегі барлық тіршілік атаулының анасы - әйел. Сондықтан, оған тіл тигізуге де, қол тигізуге де болмайды. Пайғамбарымыздың өзі әйелдерді қатты құрмет тұтқан. Ал, бірді-екілі ауылдың бейпілауыздары әйел туралы жаман сөз айтар болса ондайларға тыйым салу керек». Авторы кім?

a. Әнет баба
b. Төле би
c. Қазыбек би
d. Майқы би
e. Мөңке би

Шешендік сөз дегеніміз не?

a. Мақал-мәтел ұйқасы
b. Аңыз-әңгімелер
c. Ертегілер
d. Жұмбақтар
e. Құнды мұра, асыл қазына

Болашақты болжап жазған шешен кім?

a. Әнет баба
b. Майқы би
c. Мөңке би
d. Төле би
e. Әйтеке би

Би-шешендердің бойындағы қасиеттерді ата

a. Шебер, ұста, күйші
b. Тәрбиеші, ақылгөй, әдебиет танушы
c. Психолог, заңгер, ғалым
d. Шығармашы, елші, батыр
e. Ойшыл, биші, сынықшы